

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100006

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-01-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельнійчук Владислав Васильович

2. Melniichuk Vladyslav Vasyliovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Філологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-12-2022

Спеціальність за освітою: 7.02030301 Українська мова і література

Місце роботи здобувача: Ліцей №3 м.Житомира

Код за ЄДРПОУ: 22058980

Місцезнаходження: вул. Михайла Грушевського, 8, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10003, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 14.053.008

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 17.09.91

Тема дисертації:

1. Психоаналітичний дискурс прози Степана Процюка
2. Psychoanalytic discourse of Stepan Protsyuk's prose

Реферат:

1. Дисертація – перше системне дослідження творчості С. Процюка, зокрема романів «Руйнування ляльки», «Жертвопринесення», «Тотем», «Інфекція», які складають психологічну тетралогію. Письменник не лишається поза увагою літературних критиків та рецензентів, тому на сьогодні наявна чимала кількість відгуків на його твори. Попри це, творчість С. Процюка є недостатньо вивченою та дослідженою з погляду психоаналітичної методології. Відтак ця обставина вплинула на вибір теми дисертації. У першому розділі дисертації розглянуто постать письменника крізь призму літературно-критичної рецепції, особливості психологізму прози С. Процюка, основні праці класиків психоаналізу, до яких відносимо З. Фрейда, К.Г.

Юнга, А. Адлера, Е. Фромма. Окреслено основний термінологічний апарат, який використовується в дисертаційному дослідженні: «Я», «над-Я», «Воно», «невроз», «травма», «сублімація». Проаналізовано особливості аналітичної психології та основних її понять («колективне несвідоме», «індивідуальне несвідоме», «свідомість», «архетип», «автономний комплекс», «Аніма» та «Анімус», «Матір», «Тінь», «Персона», «Самість»), які розкривають глибинні пласти психології автора та героїв. Важливу роль у даному дослідженні відіграє пояснення загальнонаціональних комплексів «меншовартості» та «комплексу кривди». У другому розділі знаходимо пояснення постійного звернення автора до тем страждання й нещасливого героя присутністю архетипу «ініціації» та комплексу меншовартості. Наявне ініціаційне середовище протиставляється існуванню певних сакральних точок художнього простору: домівці, місцю народження героя, церкві. Такі місця в уяві письменника набувають рис чогось священного; герої, перебуваючи в них, відчують наплив енергії, внутрішній баланс, цілісність. С. Прощук, сакралізуючи життєвий простір героїв, сакралізує і час їх перебування в ньому. На підставі цього виділено архетип «сакралізації» хронотопу. Третій розділ присвячений аналізу психології міжстатевих відносин персонажів прози письменника. Тлумачення поведінки чоловіка, який знаходиться у «любовному трикутнику», зумовило розгляд всіх учасників цього трикутника. Як наслідок, було виявлено, що однією із осіб цього трикутника завжди стає фатальна жінка. Звернення до нього є повторювальним, але такий повтор зумовлений застосуванням ширшого архетипного зразка – архетипу «трикутника». Аналіз поведінки як чоловічих, так і жіночих персонажів продемонстрував існування ряду неврозів, спричинених різними невротичними ситуаціями, травмами, дитинством героїв. На підставі цього виділено архетип несвідомого «невротичного героя». Розглянуті відносини матері, сина, його дружини особливо яскраво постають у романі «Інфекція». Наявність матері Сави уможлиблює розгляд його дружини як несвідомий вибір героя (на основі Аніма – мати), що стає основою подальшого психоаналітичного вивчення відносин чоловічого образу та дружини. Аналіз дитинства Сави вказує на існування у нього рис чоловіка з нерозв'язаним комплексом Едипа. Як наслідок, виникає комплекс матері, що призводить до донжуанського типу світосприйняття та пошуку матері у кожній жінці. Зазначений комплекс знаходимо й у жіночих образах романного світу, що створило підґрунтя для виокремлення архетипу «персонажу із комплексом матері».

2. The thesis is the first systematic study of S. Protsyuk's work, in particular, the novels "Destruction of the Doll", "Sacrifice", "Totem", and "Infection", which make up the psychological tetralogy. The writer is not left out of the attention of literary critics and reviewers, so today there are many reviews of his works. Despite this, S. Protsyuk's work is insufficiently studied and researched from the point of view of psychoanalytic methodology. Therefore, this circumstance influenced on the choice of the topic of the dissertation. The first chapter of the thesis examines the figure of the writer through the prism of literary and critical reception, features of the psychologism of S. Protsyuk's prose, and the main works of the classics of psychoanalysis, which include Z. Freud, K.G. Jung, A. Adler, E. Fromm. The main terminological apparatus used in the dissertation research is outlined: "I", "super-I", "It", "neurosis", "trauma", "sublimation". The features of analytical psychology and its main concepts are analyzed ("collective unconscious", "individual unconscious", "consciousness", "archetype", "autonomous complex", "Anima" and "Animus", "Mother", "Shadow", "Person", "Self") and reveal the deep layers of the author's and characters' psychology. An important role in this study is played by explaining the nationwide complexes of "inferiority" and "complex of wrong". In the second chapter, we find an explanation of the author's constant appeal to the themes of suffering and the unfortunate hero by the presence of the archetype of "initiation" and the inferiority complex. The existing initiation environment is contrasted with the existence of specific sacred points of the artistic space: the home, the hero's birthplace, and the church. Such places in the imagination of the writer take on the features of something sacred; heroes, being in them, feel an influx of energy, internal balance, and integrity. S. Protsyuk, sacralizing the living space of the heroes, also sacralizes the time they spend in it. Based on this, the archetype of "sacralization" of the chronotope was selected. The third chapter is devoted to the analysis of the psychology of intersex relations in the writer's prose characters. The interpretation of the behavior of a man who is in a "love triangle" led to the consideration of all participants in this triangle. As a result, it was found that one of the faces of this triangle is always a "femme fatale". The appeal to it is repetitive, but such repetition is due to the use of a wider

archetypal pattern – the "triangle" archetype. Analysis of the psycho behavior of both male and female characters demonstrated the existence of several neuroses caused by various neurotic situations, traumas, and childhood characters. Based on this, the archetype of the unconscious "neurotic hero" was identified. The considered relations of the mother, son, and his wife appear especially vividly in the novel "Infection". The presence of Sava's mother makes it possible to consider his wife as an unconscious choice of the hero (based on Anim - mother), which becomes the basis for the further psychoanalytical study of the relationship between the male image and his wife. An analysis of Sava's childhood indicates that he has the traits of a man with an unresolved Oedipus complex. As a result, a mother complex arises, which leads to a Don Juan type of world perception and the search for a mother in every woman. The mentioned complex is also found in the female images of the novel world, which created the basis for distinguishing the archetype "character with a mother complex".

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савенко Оксана Петрівна
2. Savenko Oksana Petrivna

Кваліфікація: 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковпик Світлана Іванівна
2. Kovpik Svitlana Ivanivna

Кваліфікація: 10.01.01, 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черниш Анна Євгеніївна
2. Chernysh Anna Yevgeniyivna

Кваліфікація: 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Астрахан Наталя Іванівна
2. Astrakhan Natalia Ivanivna

Кваліфікація: 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Франчук Марина Валеріївна

2. Franchuk Maryna Valeriivna

Кваліфікація: 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Юрчук Олена Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Юрчук Олена Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.